No 1980 1853.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franko door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz,* FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 27 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Oktober.

[illegible] heeft tot belangrijke beschouwingen aanleiding gegeven.

Er waren leden, die van den eenen kant het cijfer der te doene uitgaven veel te hoog opgevoerd achtten, en van den anderen het cijfer der inkomsten te laag. Het is waar dat sommige aangevraagde uitgaven niet zullen zijn benoodigd; maar er zijn ook andere uitgaven, die men voorziet en die op de begrooting niet voorkomen. En wat nu het cijfer der begrooting van inkomsten betreft, de minister heeft zeer voorzigtig gehandeld met dat niet te hoog te rekenen. In den toestand van Europa, bij den hoogen prijs van alle levensmiddelen, bij de lage markt der fondsen, de schaarschte van geld, is het te vreezen, zoo er geene verandering komt ten goede, dat de inkomsten over 1854 veel minder zullen zijn. Daarbij kan nog komen de noodzakelijkheid, om onze begrooting van oorlog merkelijk te verhoogen.

Daarom dan ook verklaarde de meerderheid zich tegen eene verandering in de heffing der belastingen gedurende het aanstaande jaar; alhoewel men zich algemeen vereenigde in het uiten van den wensch, dat de regering, zoodra zulks mogelijk zal zijn, ernstig bedacht zij op de afschaffing der belastingen, die op de eerste levensbehoeften en op de nijverheid drukken.

Bij deze gelegenheid is op nieuw een *income tax* en *rentebelasting* ter sprake gebragt, waarvoor de overgroote meerderheid der aanwezige leden volstrekt geen oor had. Wij beseffen dat het onder de tegenwoordige omstandigheden [illegible] de hand te slaan aan ons belastingstelsel. Maar [illegible] volkomen pelijk is noch de *income-tax*, noch de *rentebelasting*, die, ware de toestand van Europa rustiger, wel ter dege verdienden in aanmerking te komen.

Enkele leden vroegen of, om te gemoet te komen aan de arbeidende klasse des volks, de belasting op de eerste levensbehoeften niet gedurende zes maanden zou kunnen worden geschorst? Zes maanden zouden niet voldoende zijn; men diende die een geheel jaar te schorsen. Nu staat, zoo meenden de bestrijders dier meening met alle regt, nu staat schorsing gelijk met afschaffing. Daarom besteedde de meerderheid der aanwezigen aan het denkbeeld van schorsing niet allen ernst. Men achtte het zeer gevaarlijk onzen financieelen toestand daaraan te wagen. Te meer omdat men van die schorsing niet den heilzamen invloed verwacht, waarmede zich de voorstellers vleijen. Inderdaad, wij gelooven dat de schorsing der belasting veler verwachting zou te leur stellen. Wij hebben 't vroeger gezegd: diende de afschaffing der gemeentelijke accijnsen niet vooraf te gaan? Zonder de algeheele opheffing der gemeentelijke accijnsen zou in allen gevalle de schorsing van 's lands accijns weinig baten.

De meerderheid der leden uitte de meening, die wij onlangs hebben ontwikkeld, dat de arbeidende klasse meer gebaat zou zijn met eene verhooging van haar werkloon. Wij zeiden vroeger, en wij herhalen 't hier, die vermeerdering van werkloon is mogelijk op vele plaatsen zoo niet op alle. En het blijkt reeds, uit hetgeen in vele gemeenten heeft plaats gehad, dat die verhooging van werkloon langzamerhand zal komen.

Ter zelfder gelegenheid kwam het vraagstuk ter sprake omtrent het verbod van uitvoer, waartegen men algemeen opzag.

Met genoegen heeft men in de aanspraak van den minister opgemerkt, dat de regering voornemens is, bij het heffen der belastingen de belangen der ingezetenen zoo veel mogelijk met de eischen der schatkist overeen te brengen. Mogt zij aan dat voornemen krachtige uitvoering geven, opdat er een einde kome aan de vele vitterijen, die hier en daar, soms uit wraakzucht, soms uit eigenbelang plaats hebben, en waaronder niet zelden de gewigtigste belangen van handel, nijverheid en zelfs van landbouw lijden. De vele klagten, die daarover van alle zijden worden aangeheven, zijn niet ongegrond. Het is ons natuurlijk onmogelijk, om die klagten te kontroleeren; maar waar wij in de gelegenheid zijn geweest van ze na te gaan, daar hebben wij meer dan eene schreeuwende onregtvaardigheid ontmoet, uit zuivere vitzucht geboren.

Veel wordt geklaagd in Limburg over de wijze waarop ons traktaat met Pruissen wordt ten uitvoer gebragt. Aan het weren van den sluikhandel van Pruissen in Nederland wordt slap de hand gehouden; maar onverbiddelijk streng wordt gewaakt op den invoer van Nederland naar Pruissen, zoo dat zelfs Pruissische beambten nu en dan op ons grondgebied dienst doen. Die toestand wordt nu nog verzwaard door de ongelijkmatige toepassing, die onze beambten op het onvrije territoir aan de wetsbepalingen geven. Zeker verdienen deze klagten de aandacht der regering. Want de topografische toestand van Limburg is uit zijn aard reeds al te moeijelijk, dan dat het gouvernement niet verpligt zou zijn daaraan zooveel mogelijk te gemoet te komen.

Op nieuw heeft men aangedrongen op de herziening van het *patentregt!* De tegenwoordige wet, die van 1817 dagteekent, is verouderd en in den tegenwoordigen stand van zaken niet van pas.

De gunstige werking van de brievenpost-wet heeft aanleiding gegeven tot eenige aanbevelingen:

1°. de verdere uitbreiding der posterij ten platten lande. Op die voorwaarde toch had men den Staat het monopolie van het brievenvervoer toegekend. Maar andere leden waren van meening, dat de Staat daarbij het belang van de schatkist niet moest uit het oog verliezen. Wij gelooven evenwel, dat die belangen zeer goed met de gewenschte uitbreiding zijn te vereenigen. Het bewijs is voorhanden in de genomene proeven ten platten lande.

2°. werd door sommigen verlangd eene verdere verlaging van het brievenport, ten minste, dat het hoogste port van 15 Centen worde afgeschaft. Dan ook dit verlangen vond tegenspraak bij andere leden, die zich tegen de proefneming verklaarden van een maatregel, waarbij de schatkist zou kunnen lijden. Wij hebben daarmede voor het oogenblik vrede. De tijd is thans voor proefnemingen niet geschikt, als de schatkist er bij lijden kan. Maar vroeg of laat zal men toch tot de proef moeten komen en wij vertrouwen, dat zij, zoo al niet aanstonds toch met der tijd gunstig werken zal.

3°. werd er zonder tegenkanting aangedrongen op de vermindering van het klimmende port. — Die vermindering kan gerust worden ondernomen, [illegible] gaat, juist omdat te sterk klimmende port, veel [illegible] van post om.

Slechts sommigen wilden de [illegible] algeschaft hebben; maar algemeen was de wensch, dat de regering met alle kracht zou tegengaan de daaromtrent bestaande misbruiken. Men wilde met name het verkoopen en rondventen van [illegible], en alleen in de groote gemeenten debitanten toegelaten hebben.

Bij hoofdstuk IX B, het departement van Financiën is gevraagd of het aantal der arrondissements-betaalmeesters niet zou kunnen worden verminderd, of althans eene betere indeeling [illegible] tot stand gebragt. Men achtte Noord-Holland en Friesland in vergelijking b. v. van Noord-Brabant zeer begunstigd.

Algemeen en met reden heeft men geklaagd, dat er veel meer rijksdaalders dan guldens in omloop zijn tot groot ongerief der ingezetenen.

In verscheidene afdeelingen is men teruggekomen op het verlangen om de rijksadvokaten af te schaffen, die waarlijk wel konden gemist worden.

Men heeft inlichtingen gevraagd omtrent het verleden jaar geopend uitzigt op het nemen van maatregelen tot den afkoop van jaarlijksche renten en uitkeeringen wegens den aankoop door den Staat van de verlichting, betonning en afbakening der openbare vaarwateren. Men meent blijkens de verleden jaar gegevene openingen, dat deze afkoop voordeelig zou zijn, dewijl hij gelijk zou staan met eene aflossing van 5 pCts. schuld.

Vooral hebben verscheidene leden zich verklaard tegen het stelsel om door het uitloven van premiën de ambtenaren der belastingen tot aanhalingen aan te moedigen. Met der daad, het gebeurdt niet zelden, dat er verbazende plagerijen plaats hebben uit al te groote ambitie voor de premiën. Die plagerijen te keer te gaan is volstrekt noodig. De vraag is slechts, hoe dat gedaan zonder den ambtenaren hunne aktiviteit te ontnemen? Ligtelijk toch zouden sommigen hunner, zoo niet velen bij hunne taak insluimeren, als er niet een prikkel bestaat, die hen wakker houdt. Die prikkel, meende men, zou kunnen worden gevonden in het vooruitzigt dat de ijverigste ambtenaren aanspraak zouden hebben op bevordering. Anderen integendeel, meenden dat de geldelijke premiën moesten worden behouden zonder dat het verslag de redenen dier meening opgeeft. Wat er ook van zij, dit is noodzakelijk, dat de minister van finantiën, als hij zijne ondergeschikte beambten tot ijverige pligtbetrachting aanspoort, hij hen evenzeer waarschuwt tegen de hatelijke vitterijen, waaraan niet weinigen zich schuldig maken tot groote ontevredenheid der ingezetenen en ten schade van het land.

Van meer dan eene zijde is geklaagd, dat de registers en stukken van het kadaster in vele gemeenten op zulke onregelmatige en onnaauwkeurige wijze worden bijgehouden, dat het kadaster langs dien weg vroeg of laat geheel onbruikbaar zal worden.

Omtrent de som van *f* 90,000 voor den opbouw van het postkantoor van Amsterdam hebben zeer vele leden opgemerkt, dat die niet in de gewone begrooting, maar in eene bijzondere voordragt van wet moest voorkomen. Vele anderen integendeel, en wij met hen, zijn van meening, dat de som op de begrooting te huis behoort. Inlichtingen kunnen evenzeer nu worden gevraagd en gegeven als bij de voordragt van een afzonderlijk wets-ontwerp. — Maar behartigenswaard is de wenk, die vrij algemeen is gegeven om het postkantoor zoo in te rigten, dat er ook plaats zij voor de rijks telegrafie.

Naar aanleiding van het *Journal des Débats*, gaan wij voort met onze lezers de beschrijving mede te deelen van de Donau-verstendommen en de vroeger door de Russen aldaar gevoerde oorlogen.

De Donau-Vorstendommen. De Pruth en de Dniester.

Wij hebben in onze vorige afdeeling den loop van den Donau in Turkije beschreven en eenige korte bijzonderheden aangegeven der vestingen die zich op zijne oevers verheffen. Doorloopen wij thans de oever-provinciën, die steeds het tooneel des oorlogs waren. Vooreerst zien wij Moldavië-Wallachije als het vereenigingspunt en het kantonnementsoord der Russische troepen; vervolgens Bulgarije, waar de eigenlijke oorlog begint zoodra de Russen den Donau zijn overgetrokken.

Moldavië ontleent zijn naam der kleine rivier Moldava, die de distrikten van Soutchava en van Niamz doorstroomt er zich te Romani in de Serett, de grootste rivier der provincie werpt. Moldavië, thans ingesloten tusschen het Karpatisch gebergte en de Pruth, strekte zich eertijds uit aan de andere zijde van den stroom tot aan den Dniester (Tyras), alstoen het gansche opper-gedeelte van het tegenwoordig Bessarabië bevattende. Een derde van Moldavië is in 1812 met geheel Bessarabië onder Russisch beheer gekomen.

Toen de Turken de linie van den Dniester, verdedigd door de vestingen Choczin of Khotim, Bender en Ackerman bezaten, waren zij in staat Moldavië te beschermen en hadden eene sterke linie ter dekking van den aftogt, aan de Pruth en de monden van den Donau. Destijds waren zij magtig tegen de Russen. Het was in het begin der achttiende eeuw, dat zij op den oever der Pruth den Czaar Peter den Grooten tot kapitulatie dwongen. Peter had de stad Azof vermeesterd, de eerste haven, welke de Russen in de wateren der Zwarte Zee bezeten hebben. Vervolgens door Karel XII tot over den Borysthenes (Dnieper) aangevallen, sloeg hij te Pultawa in 1709, den vermetelen Karel XII, die zich gedwongen zag, gelijk bekend is, bij den Turk eene wijkplaats te Bender te zoeken. Trotsch op zijne overwinning, en meenende alles met zijn uitmuntend leger te kunnen wagen, trok hij in 1711 den Dniester en den Pruth over, en maakte zich meester van Yassi, hoofdstad van Moldavië.

De groot-vizier Baltadgi-Pacha had zich gehaast het Turksche leger aan den Donau te verzamelen. Hij trekt een stroom over beneden de zamenvloeijing van den Pruth en bevindt zich op den linkeroever van dien stroom terwijl de Czaar hem op den regteroever wachtte. Door behendige manœuvres snijdt Baltadgi elke gemeenschap van den Czaar met Rusland af, onderschept zijne konvooijen, zijne versterkingen en krijgs- en mondbehoeften. Peter had op den vorst van Moldavië, Demetrius Cantemir gerekend, die begonnen was de Provincie tegen den Turk in opstand te brengen, maar dra geslagen gedwongen werd de vlugt te nemen naar Polen, om zijn hoofd te redden.

Peter was tot Husch doorgedrongen, eene kleine bisschoppelijke stad in Moldavië op vijftien mijlen ten zuiden van Yassi en een halve mijl van den Pruth gelegen; maar de vizier bevond zich, gelijk gezegd is, op den anderen oever; eensklaps trekt hij dien over en neemt eene stelling in tusschen de Russen en de stad Yassi waar zij hunne krijgsmagazijnen hadden.

Het Russische leger was 5000 sterk: alle krijgshaftige en goed gedisciplineerde troepen. Maar het Turksche leger bedroeg 120,000 man, waarbij zich 40,000 Tartaren uit de Krim en de steppen der Zwarte Zee hadden gevoegd. De Czaar wilde strijden; maar het vijandelijk leger hebbende doen verkennen, dat men op alle punten strijdlustig en sterker in getal vond dan het zijne, wanhoopte hij er door te dringen. Tegen de moerassen van den Pruth gedrongen en zonder pontons was de aftogt hem volkomen afgesneden. Bereids hadden de Russen sedert eenige dagen gebrek aan levensbehoeften en fourrage; de troepen waren moedeloos; Peter, door zorg verteerd, hield zich in zijne tent opgesloten, met verbod dat iemand hem mogt naderen.

Katharina, die hem ten oorlog vergezelde, redde hem uit dien gevaarlijken pas. Peter wilde zijne waardigheid als Czaar redden; Katharina nam op zich om met den Vizier te onderhandelen, en offerde al hare kleinodiën, al het goud en juweelen die zij bezat er aan op. Baltadgi eischte, tot voorwaarden de ontruiming der Russen van al de nabij de Zwarte Zee gelegene posten; de overgeving der vesting Azof, welke Peter in den loop van dat jaar had ingenomen en de slechting der stad Tangarok die hij aan de kust had gesticht. Karel XII, die van Bender naar het Turksche leger was gesneld, om zich in de verdediging en de ramp van zijnen vijand te verheugen, belemmerde de onderhandelingen met eene trotschheid en woedende halsstarrigheid, welke ten dele den Groot-Vizier begonnen te vervelen. Het traktaat werd gesloten, dank zij de schranderheid der Czarin, en het Russische leger had de vrijheid zich op zijn grondgebied te mogen terugtrekken.

Deze episode is ongetwijfeld een merkwaardig kontrast met den tegenwoordigen staat van Turkije; maar men zou zich bedriegen, indien men vooronderstelde dat dat Rijk niets meer van zijne vroegere magt overbleef. Fanatieke geestdrift deed eertijds de Turken zegepralen en was de oorzaak hunner schitterende overwinningen. Diezelfde fanatieke geestdrift schijnt wederom met kracht te ontwaken, ter verdediging van hunne haardsteden, en bereids ziet men bewijzen van de geestdrift welke hen ten oorlog aanspoort.

Sedert de Russen meester van den Dniester en van Bessarabië zijn, sedert zij de Tartaren aan de Zwarte Zee hebben onderworpen, en hen onder den naam van kozakken in hunne dienst hebben genomen, zijn de Turken niet meer in staat Moldavië-Wallachije te verdedigen. 't Is een open land, zonder vestingwerken en natuurlijke beletselen. Niets helpt er den tegenstand. De rivieren die alle in de Karpathische bergketen haren oorsprong hebben, stroomen van het noordwesten naar het zuidoosten om zich in den Donau te werpen; de vijand kan hare strooming door de valleijen volgen en de sterkten keeren, terwijl er geene bergketen of groote dwarsrivier bestaat, waar men eene sterke stelling kan innemen om den inval te beletten. De helft van het land vertoont slechts eene uitgestrekte vlakte, die zich met de Russische vlakten vereenigt.

Moldavië wordt eindelijk van achter ingenomen als de vijand de Pruth te Reni bij zijne monding tegenover Galatz wil overtrekken. Dan bevindt hij zich aan den ingang van Wallachije, een land nog minder ter verdediging geschikt dan Moldavië. Ook sedert de Turken de linie van den Dniester en den Pruth hebben verloren, blijft hun niets over dan de linie van den Donau en die van den Balkan. Eene enkele rivier, de Jablonitza, stroomt dwars door Wallachije en de Turken, willen zij de nadering van Bucharest beletten, moeten voor Slobod Zeia, eene kleine stad op den grooten weg van Bucharest naar Yassi eene stelling innemen. Maar daar strekken zich onafzienbare vlakten uit, waar de Europeesche taktiek en krijgskunde ongetwijfeld zouden zegevieren. Het Ottomansche leger is niet sterk genoeg om den Russen op eene vlakte het hoofd te bieden. Fokschani, noordwaarts achter de Serete, zou eene betere stelling zijn, indien op de linie dier groote rivier eene vesting bestond.

Bucharest, hoofdstad van Wallachije, tegenwoordig met meer dan 90,000 inwoners, is de sleutel der twee Donau-provinciën; al de binnenlandsche wegen vereenigen zich er in een punt, en zij biedt groote hulpmiddelen aan als stapelplaats voor een leger, dat zonder ze te verspillen er van zou weten gebruik te maken. Bucharest, gelegen aan de Dombritra, een uitvloeisel van de Ardpsch, die zich te Turtukaï in den Donau werpt, wordt in de nabijheid door andere, tusschen zeer hooge oevers stroomende rivieren verdedigd, waardoor de stad, schoon niet versterkt, steeds eene goede krijgsstelling aanbiedt. Ze is het middenpunt der Russische kantonnementen en het zou den Turken schier onmogelijk zijn hen er uit te verdrijven. Indien de tegenwoordige inval der Russen niet zoo plotseling en onverwacht en het Ottomansche leger als thans, vereenigd ware geweest, dan zou dat leger zich eenigen tijd te Bucharest hebben kunnen staande houden, en zijne linie van terugtogt op de stad Routschouk, eene der drie groote vestingen van den Donau versterken.

Sedert de onlangs gedane oorlogsverklaring, schrijven de in de Europeesche nieuwsbladen voorkomende Turksche korrespondentiën aan Omer-Pacha het plan toe, om den Donau over te trekken, na verloop der veertien dagen, den 10den Oktober aan het Russische leger ter ontruiming der vorstendommen vergund, en die den 25 zullen voorbij zijn. Naar het schijnt zou de uitvoering van dat plan voor den Turkschen generaal niet onmogelijk, ook niet zeer gewaagd zijn. Sedert eenige dagen is het ook ter onzer kennis gekomen, dat het tegenwoordige jaar verre van regenachtig te zijn, gelijk in westelijk Europa, integendeel buiten gewoon droog in de streken van den Donau is geweest, en dat de droogte tot heden heeft aangehouden. Het stoomschip dat gereld van Weenen vertrekt en tot in Turkije den stroom afvaart, heeft zijne vaart moeten staken, uithoofde van den waterstand, waardoor de reizigers gedwongen zijn over land naar Pest in Hongarije te reizen, waar de vaart wederom aanvangt. Daarom, als gedurende dezen herfst de droogte voortduurt, en er geene overstroomingen, geene zware regens plaats hebben, die het land diep doorweeken, dan zal niets de legers beletten, om overal met hunne artillerie en wagentrein te manœuvreren. Beschouwen wij de vermoedelijke gebeurtenissen, die alsdan zouden kunnen plaats hebben.

De Russen zijn niet bij magte om met vrucht den Donau over te trekken en eenen veldtogt met kracht door te zetten. Zij hebben in de vorstendommen niet meer dan 70,000 tot 80,000 man, eene niet toereikende magt, om den overtogt des Donaus te beproeven en dien van den Balkan, met sterkten achter zich. Zij kunnen evenmin in dit vergevorderd jaargetijde langdurige belegeringen beginnen, die in den winter zouden moeten worden afgebroken.

Het Ottomansche leger integendeel, dat door de vestingen den sleutel van den Donau in zijn bezit heeft en niet behoeft te vreezen voor zijne goed versterkte linien, aan dien stroom en den Balkan, kan den overtogt, hetzij aan den beneden- of aan den opper-Donau uitvoeren en eene goede stelling in Wallachije innemen tegenover een of anderen flank der Russen, hen in bedwang houden, mits het zorg drage zich in zijne stelling te versterken en den terugtogt naar den Donau vrij te houden, van welken stroom het trouwens zich niet meer dan twee of drie marschen mag verwijderen.

In die korrespondentiën vindt men algemeen de meening geopperd, dat Omer-Pacha het plan heeft om den Opper-Donau nabij de vesting Widdin over te trekken en Craïova te bezetten, de hoofdstad van klein Wallachije, waar men zegt dat tot hiertoe de Russen niet zijn doorgedrongen. Daar zou hij den regterflank van het Russische leger bestrijken, gedekt door de Olta (Aloula op de kaarten); eene groote rivier die van het noorden naar het zuiden stroomt, om zich te Nikopolis met den Donau te vereenigen. Hierdoor zou Omer Pacha zonder iets te wagen den voet in Wallachije hebben gezet, mits hij zorgvuldig een grooten geregelden veldslag ontwijke. Maar verlaten wij het veld der veronderstellingen en keeren wij tot ons onderwerp terug.

De twee Donau-provinciën, schoon onder de souvereiniteit der Porte gebleven, zijn er van gescheiden ten aanzien der administratie en der krijgsmagt. Herinneren wij dat ingevolge de voorwaarden der traktaten, Rusland en Turkije het regt hebben, doch slechts ingeval van inwendige beroerten, gelijk die van 1848, om elk een legermagt van 30,000 in de vorstendommen te doen binnenrukken. De tegenwoordige bezetting van het land door een Russisch leger, is mitsdien de tastbaarste verkrachting der traktaten. In al de latere bepalingen heeft het Russische gouvernement achtervolgens de regten der Ottomansche souvereiniteit verminderd. In dit oogenblik schrijven de Engelsche dagbladen den Russen het plan toe, dat zij de provinciën er toe aansporen om zich onafhankelijk te verklaren, en zich onder de uitsluitende bescherming van Rusland te stellen. Zoodat wanneer de Russen gewapend de oevers van den Donau zullen bezetten, niemand hun traktaten en regten zal kunnen tegenwerpen, die hen tot hiertoe tot eene lastige bezadigdheid dwingen. De Moldavië-Wallachijers zouden hun alsdan gemakkelijk een hulp-korps van 30,000 man kunnen toevoegen. Schoon wij de beradene houding der Turken bewonderen en hunne godsdienstige vaderlandsliefde, die hun de eischen van een magtigen vijand doet tarten, men moet aan Rusland regt laten wedervaren, voor de groote maatschappelijke verbeteringen door zijne overheersching, voortgebragt in die gewesten, welke wij van den Dniester tot aan den Donau hebben doorgeloopen.

In de laatste eeuw leefden de bewoners dier landen, alsmede die der kusten van de zwarte zee en de golf of zee van Azof, gelijk de oude barbaren hunne voorouders, zonder handel, buiten gemeenschap met de beschaafde wereld, terwijl de schepen bij hen slechts eenzame of door zeeschuimers bevolkte havens vonden. Onafgebrokene oorlogen ontstonden onder de verschillende Tartaarsche horden; de landbouwer en handelaar genoten niet de minste veiligheid, noch dien voorspoed welke onder het georganiseerd despotismus van het Russische gouvernement steeds vermeerdert. De oude steden zijn door de beschaving herschapen, een aantal nieuwe steden bereids in grooten bloei verheffen zich en havens zijn op die ongastvrije kusten aangelegd. Onder de door de Russen gestichte steden zij het genoeg Tangarok te noemen, de stapelplaats van een grooten graanhandel; Sebastopol, een groot marine-arsenaal; Kerson, het oude Panticapéa, waar Mithridates stierf, en bovenal Odessa, welke stad sedert weinige jaren plaats heeft genomen onder de handeldrijvendste steden van Europa. (*Wordt vervolgd.*)

Voor de Spijskokerij der *Vereeniging van den H. Vincentius*, ter gelegenheid van den tegenwoordigen gezondheidstoestand.

Van N. N.	*f.* 10,00
» W. V. D. B.	» 10,00
» een Kaartpartijtje	» 1,00
	f 21,00
vorige opgave	» 970.72½
zamen	*f* 991.72½

Bij de centrale cholera-kommissie zijn op den 2[illegible] Oktober aangegeven 6 personen, 5 overleden, waarvan [illegible] het hospitaal zijn opgenomen 4 lijders, overleden 2, hersteld 1, [illegible] behandeling.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn aangegeven op 24 Oktober 3 cholera-lijders, overleden of hersteld *geene*.

Te Dedemsvaart neemt de ziekte, die zich trouwens tot enkele gevallen bepaald had, af.

Te Zwartsluis is de ziekte, naar het schijnt, geweken.

Te Rijswijk, hetwelk in den jare 1842 van de cholera geheel verschoond is gebleven, is thans een slagtoffer, weinige uren nadat de persoon van Delft kwam, bezweken. *Hbl.*

De Minister van Financiën, in ervaring gekomen zijnde dat, ongeacht zoo vele en herhaalde bekendmakingen en waarschuwingen, de Belgische koperen munt steeds in groote hoeveelheden binnen het Rijk in omloop blijft, brengt nogmaals ter algemeene kennis dat die munt hier te lande hoegenaamd geen wettigen koers of waarde heeft; dat mitsdien op de afwijzing uit alle openbare kassen het strengste toezigt zal worden gehouden; terwijl daarentegen Nederlandsche koperen munt voortdurend bij heeren Betaalmeesteren in de arrondissementen kan worden aangevraagd en verkregen.

Men verneemt, dat de minister van Binnenlandsche Zaken, namens den Koning, aan de arbeidslieden te Smilde, die met het oog op den naderenden winter en met den wensch, om alsdan werk te bekomen, van Hoogstdenzelven hebben verzocht, om de uitvoering van het Drentsche veen- en midden-kanaal en van het kanaal van Assen op Groningen te bevorderen, heeft doen antwoorden, dat, zoodra de veen- en midden-kanaal-maatschappij het bepaalde waarborgs kapitaal zal hebben gestort, hetgeen volgens onderhands verkregene verzekering mag gerekend worden aanstaande te zijn, de direktie dier maatschappij in staat zal worden gesteld, met de werken een aanvang te maken; en dat hun belang eene spoedige ter handneming dier werken schijnt mede te brengen; en dat, wat het kanaal van Assen naar Groningen betreft, de beraadslaging der Staten-Generaal omtrent het wetsontwerp, die onderneming betreffende, hetwelk weldra op nieuw zal worden aangeboden, moet worden afgewacht, alvorens de uitvoering van dit werk, zoowel in het algemeen belang, als in het bijzonder belang der werkbehoevende menigte, kan worden bevorderd. (*Gr.*)

De Nederlandsche gezant te Madrid, de heer baron de Grovestins heeft, in het vooruitzigt van de spoedige zamenkomst der Cortes, weder officieuselijk bij den mi-

nister van Finantiën, den heer Domenech aangedrongen op de voldoening der billijke vorderingen van de Nederl. schuldeischers, met betrekking tot de certifikaten van koupons en de uitgestelde schuld, ten einde met medewerking der Kamers eene vergoeding gegeven worde voor de ongunstige voorwaarden, bij de wet van 1 Aug. 1851 ten aanzien dezer schulden vastgesteld.

Door den waterstaat zijn, op last van het ministerie van Binnenl. Zaken, plannen en berekeningen opgemaakt voor de verbetering van de monden der rivier den IJssel naar zee, volgens welke verscheidene armen, o. a. de Goot, het Ganzendiep en Ketel zouden worden afgedaan en alleen het Regterdiep zou worden doorgetrokken naar het gat van Ens. Tot deze plannen heeft de hooge regering eene bijdrage toegezegd van ƒ 250,000 en is Dingsdag jl. bij de regering der stad Kampen (*reeds in de N. R. C. gemeld*) besloten eene som te verleenen van ƒ 280,000. De raming van de kosten der werken bedraagt ruim 2 mill. gulden; wij twijfelen niet, of de provincie zal hier tegemoetkoming verleenen, terwijl het meer dan waarschijnlijk is, dat ook de provincie Gelderland hare belangstelling zal betoonen.

Wij vernemen heden, dat de brugwachter van Thiel die door zijne nalatigheid oorzaak was van het ongeval op den Holl. ijzeren spoorweg dd. 23 dezer, op staanden voet zijn ontslag bekomen heeft. (*A. C.*)

GORINCHEM, 24 Oktober. Als een merkwaardige bijzonderheid, vooral in deze dagen, kunnen wij melden, dat van den 10 tot en met den 21 dezer hier ter stede, ook in de banne van Gorinchem, op eene bevolking van ongeveer negen duizend zielen, geen enkel sterfgeval heeft plaats gehad.

's HERTOGENBOSCH, 24 Okt. Heden morgen om half elf ure werd er brand ontdekt van uit deze stad, in de rigting van Vlijmen; zoo op het oogenblik (3 ure namiddag), wordt van daar berigt, dat in de achterstraat eene boerenhofstede, toebehoorende aan de Hervormde Diakonie, eene prooi der vlammen is geworden; het huis, drie koeijen, al de voorraad en het huisraad is verbrand, er was slechts eene oude vrouw in te huis, die zich met de vlugt redde, en was niet juist de zoon met kar en paard uitgereden dan was ook dit verloren geweest. De landbouwer K..., wiens goederen niet voor brandschade verzekerd zijn, heeft alles verloren; men gist, dat de brand is ontstaan door de broeijing van het hooi.

HELMOND, 23 Okt. Men verneemt, dat er eergisteren avond in het dorp Donk een felle brand gewoed heeft. Ontstaan in de schuur van den landman Peters, is niet slechts dat pand, maar ook de belendende stal en het woonhuis totaal vernield. De geheele oogst van den ongelukkige is alzoo in asch verteerd en is deze ramp te grooter, vermits niets tegen brandschade moet gewaarborgd wezen. De schade is vrij beduidend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Okt. Men verneemt dat de Fransche en Engelsche eskaders wel de Dardanellen zijn binnengezeild, doch dat zij niet voornemens zijn voor Konstantinopel te ankeren. Zij zullen, daar de reede van Besika bij het vergevorderde jaargetijde steeds onstuimiger en gevaarlijker wordt, of te Gallipoli of bij het eiland Marmora, eene meer veilige ankerplaats voor den winter zoeken.

Het schijnt alzoo, dat men niet te denken heeft aan eene werkelijke tusschenkomst van Frankrijk of Engeland in den vermoedelijken strijd der Turken en Russen.

Wat de weigering van Vorst Gortschakoff betreft, om de vorstendommen te ontruimen, zoo wil men, dat er na kennisneming hiervan te Konstantinopel, bevel is gegeven tot het aanvangen der vijandelijkheden, en zouden, naar luid van een schrijven uit Bucharest, de Turken reeds een nabij Widdin in den Donau gelegen eiland, hebben bezet.

— Men leest in de *Patrie*:

»Eene korrespondentie uit Weenen van den 19den dezer, verzekert dat de konferentie der vier mogendheden hare werkzaamheden steeds voortzet, en men wilde weten, dat in weerwil van den staat van zaken in Turkije, zij de hoop nog niet opgaf om op nieuw gelegde grondslagen, tot een gewenscht en voor de belanghebbenden bevredigend einde te geraken.

De *Pays* behelst de volgende redenering:

»Sommigen meenen dat er regtstreeks tusschen Frankrijk en Engeland aan de eene en Rusland aan de andere zijde strijd zal worden gevoerd. Maar zoo staan de zaken niet. De Westersche mogendheden hebben in het Turksch-Russische geschil in der daad als bemiddelaren deel genomen; en tot nog toe is die edele rol door haar niet opgegeven.

»Hare tusschenkomst was van vreedzamen aard zoo als die van Pruissen en Oostenrijk, hoewel zij niet hetzelfde te werk stelde. Hebben zij ter bescherming van Turkije hare vloten nabij het tooneel der gebeurtenissen doen post vatten, het was niet om Rusland uit te dagen; even veel beteekenend als de ondersteuning die zij aan de Porte verleend hebben, is voorzeker de onzijdige houding waardoor Oostenrijk en Pruissen de Russische staatkunde afkeuren.

»Aan de eene zijde staat alzoo Rusland, welks handelwijze door al de Europeesche kabinetten wordt afgekeurd; aan de andere zijde Turkije, welks verwering door gansch Europa regtmatig wordt geacht. Dat zijn de oorlogvoerende partijen, de eenige tusschen welke de krijg gevoerd wordt, dien het aan de diplomatie niet gelukt is, te verhoeden.

»Voor de overige bij de zaak betrokken partijen bestaat geen noodzaak om aan de krijgsbedrijven deel te nemen: zij zijn, om zoo te spreken, de getuigen van den kamp; die zorgen dat de strijd binnen zekere grenzen blijve, en gereed staan om op het geschikte oogenblik op nieuw tusschen beiden te treden ten einde het geschil te vereffenen.

»Men ziet dus dat de staat der zaken niet zoo bedenkelijk is als sommigen meenen en dat er geen grond bestaat voor de onder het publiek heerschende bezorgdheid.

»Het is de vraag niet en kan de vraag niet zijn of de westelijke mogendheden den oorlog aan Rusland zullen verklaren; en Rusland, zoo alleen als het thans staat, denkt niet aan eenen strijd tegen de groote Europeesche natiën.

»Zoolang de Europeesche regeringen volharden bij de door haar aangenomen houding, wier beteekenis en strekking niet kan worden miskend, zullen er wel eenige vijandelijkheden tusschen de Turken en de Russen kunnen voorvallen, maar de vrede der wereld zal geen ernstig gevaar loopen; en de geduldige gematigdheid der bemiddelaren zal ten laatste voor de veiligheid van Turkije en voor de rust van Europa waarborgen verkrijgen van ongetwijfeld meer afdoenden aard, dan door nuttelooze roekeloosheid zouden kunnen worden afgedwongen.

—De *Patrie* verzekert dat de nieuwe Grieksche patriarch van Konstantinopel, in de circulaire gerigt aan zijne geloofsgenooten bij het aanvaarden zijner nieuwe waardigheid, zich in krachtige bewoordingen verklaard heeft tegen de vorderingen van den Czaar ten aanzien van de Grieksche Kerk in het Oosten.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Okt. De aanvragen om vermeerdering van arbeidsloon vermenigvuldigen zich met den dag en beginnen zich uit te strekken tot alle soorten van beroepen en handwerken. In Londen b. v. vragen de schoenmakers en touwslagers, de kappersjongens, de timmerlieden en mandemakers 10 a 20 pCt. verhooging. De bazen der opgenoemde handwerkslieden schijnen onderling besloten te hebben aan die aanvragen niet te zullen voldoen; doch het is waarschijnlijk dat er eindelijk in het belang van allen eene schikking zal moeten plaats hebben.

— In brieven uit Petersburg leest men het volgende:

»De tijding der oorlogsverklaring van Turkije heeft hier een pijnlijken indruk te weeg gebragt, en het karakter van den Czaar is niet van die natuur om terug te deinzen, wanneer hem de handschoen wordt toegeworpen; voorts gelooft men altijd achter de besluiten van de Porte de opruijende hand van Engeland te zien. Ieder houdt hier een oorlog voor zeker.

»In het noorden van Rusland is het leger en de bureaukratie oorlogzuchtiger gestemd dan in het Zuiden. De beweging der troepen en het stilstaan der handelsoperatien hebben door de publieke opinie in verslagenheid gebragt. De oorlogsgeestdrift wil niet opgaan, wat pogingen men ook heeft aangewend door liedjes en officieele publikatien, om haar te ontvlammen. Van Moskou te beginnen is alles wat maar eenig belang heeft bij den oorlog, gestemd tot strijden, en de overigen verlangen den vrede.

»De oorlogs toerustingen worden krachtdadig doorgezet. Een gedeelte der legerbende van den Caucasus is niet versterkt door geregelde troepen, maar aangevuld met groote massa's Kozakken. Men zegt dat deze detachementen van den Caucasus naar de grenzen van Aziatisch Turkije zullen rukken. Het leger van den Caucasus bestaat uit drie divisiën infanterie, een brigade grenadiers, een bataillon van de genie en jagers; daarenboven een divisie artillerie, opzettelijk voor het terrein van den Caucasus georganizeerd, en een regiment dragonders.

Het geheel telt 55 divisien en 10 eskadrons te zamen 60,000 man, en rekent men de militiens de Kozakken enz. mede, dan klimt dit getal tot 70,000. Het geschut telt 80 stukken.

— Uit Alexandrië zijn berigten ontvangen over Triëst, waaruit blijkt dat het gegeven verbod omtrent den uitvoer van granen, niet eer in werking zal komen dan nadat er 400,000 mud granen van den nieuwen oogst zullen verscheept zijn.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 Oktober. Ingevolge ontvangen bevelen hebben de Fransche en Engelsche gezanten last gegeven dat de vloten den 16 dezer naar Konstantinopel zouden zeilen.

— Volgens de *Leipz. Zeitung* zouden de ongeregelde troepen van Omar-Pacha den Donau zijn overgestoken. Bij Olteniza moeten zij een Russische legerafdeeling hebben overvallen en geslagen; voorts hadden de Turken zich van eenige schepen op den Donau meester gemaakt.

Van een anderen kant wordt verzekerd dat de vijandelijkheden vooreerst nog wel achterwege zullen blijven.

— Reeds den 18 Oktober — dus verhaalt men — heeft te Bucharest de inzegening der vaandels plaats gehad, volgens de gewoonte der Russen, alvorens de veldtogt geopend wordt. Vorst Gortschakoff was uithoofde van ongesteldheid, niet bij deze handeling tegenwoordig. Men verhaalt te gelijk, dat genoemde vorst aan Omer-Pacha heeft doen weten, dat een uitstel van 14 dagen geheel onnoodig was, wijl zijn leger vaardig stond, om ieder oogenblik zich met Turkije te meten.

BERLIJN, 24 Okt. De *Augsb. Ztg.* schrijft o. a. het volgende:

»Het gerucht heeft zich verspreid dat Pruissen te Londen pogingen zou gedaan hebben om tot een vredelievende oplossing der Oostersche quaestie te komen. Het gerucht, heeft wat den vorm betreft zich niet bevestigd. Het is waar dat het Kabinet van Berlijn pogingen aangewend heeft tot behoud van den vrede; maar de konferentien te Olmutz geen gevolg gehad hebbende, heeft Pruissen geen latere voorstellen gedaan. Men houdt het er voor dat de bemiddeling op dit oogenblik geen doel zou treffen."

— De gevechten tusschen de keizerlijken en de opstandelingen in China, blijven steeds voortgaan, zonder tot een beslissenden uitslag te brengen.

— Hoedanig ook de Kroon er over moge denken en in wat mate zij met Rusland sympatizeert, zoo is het echter waar, dat het grootste deel der natie den vrede verlangt en niet genegd is om den Czaar in zijne avonturen te volgen. De publieke opinie spreekt zich dagelijks en steeds sterker in dien geest uit, en daar de uitstekendste mannen aan het hoofd dier opinie staan, twijfelt men niet of zij zal het veld behouden.

STADSNIEUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 7e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan Nº 9209 ƒ 50,000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Oktober.

BEVALLEN (20 Okt.): S. E. C. Seegers, geb. Falkenburg, Z. — (24 Okt.): A. C. Meijer, geb. Jongeboer, D. — (25 Okt.): G. Calisch, geb. Kalisch, D.

OVERLEDEN (19 Okt.): R. S. Goetschalk, wed. S. Michielse, 66 j. — (20 Okt.): M. Wolken, geb. Diederich, 33 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 October.

SUIKER-VEILING der Nederlandsche Handelmaatschappij:

Te AMSTERDAM, op Donderdag 17 November.

14,134	Kranj. en	Kan. Java Suiker,	liggende te	Amsterdam.
294	„	„	Idem „	Rotterdam.
2,116	„	„	Idem „	Dordrecht.
1,202	„	„	Idem „	Schiedam.

De Notitien met de veilconditien zullen in tijds worden uitgegeven.

ROTTERDAM, 25 Okt. Koffij. Heden verneemt men dat uit de eerste hand zijn verkocht ca. 1200 balen Brazil, van de lading per *Hellgessen*, tot niet bekend gemaakte prijzen.

Rijst. De lading van 7000 balen Java, per *Elise Susanne*, is heden uit de eerste hand afgedaan tot ƒ 9 van boord.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 26 Okt. Tarwe iets hooger met redelijken handel, verkocht: 128 ℔ b. Poolsche ƒ 455, ƒ 457; 129 ℔ witb. dito ƒ 465; 123 ℔ ger. bonte dito ƒ 445; 128 ℔ O. Rijn ƒ 430; 123 ℔ Gron. ƒ 390; 134 ℔ Kubanka ƒ 410.

Rogge paijshoudend: 120 ℔ Pommer ƒ 285; 117 ℔ Donau ƒ 276; 117 ℔ n. Archangel ƒ 279.

Garst hooger: 100 ℔ Old. Winter ƒ 232.

Haver en Boekweit zonder handel.

Tegen Vrijdag zijn in veiling aangeslagen ca. 30 Lt Poolsche Tarwe 125, 126 ℔, ca. 33 Lt. n. Arch. Rogge 114 ℔.

Op 9 vaten Olie in April ek. 71 Ƒ. *Raapolie* op 6/w. ƒ 38, Vliegend ƒ 36¾; 1º. Mei ek. ƒ 39½, Nov. ƒ 38½; Dec. ƒ 37½. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 30; Vliegend ƒ 29. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39¾; Vliegend ƒ 33½.

ROTTERDAM, 25 Okt. Tarwe. 156/2, 157/2 ℔ witbont Poolsche f 476, 485; 158/2 ℔ Roode dito f 480; 160, 162/2 ℔ Hooglands, Kleefsche f 475, 480, 490, f 495. — Rogge. 145/2 ℔ nieuwe Archangel f 285.

SCHIEDAM, 25 Okt. Gerst. Verkocht: 129/2 ℔ Koersche f 265 6/w. — Moutwijn f 20,25; Jenever f 24,75; Amst. Proef f 26,—, per Ned. vat zonder fust, zonder belasting.

ANTWERPEN, 23 Okt. *Koffij.* Van Brazil zijn 200 balen verkocht.

Kaneel. Gedaan 40 fard. Cassia.

Graanmarkt. Zeer ferm in Tarwe. Betaalt voor Oostzee f 17⅜ tot 17⅝; Roumelie f 14¾ en van Amerik. f 17⅝ pr. 80 kil. In Rogge niets belangrijks gedaan.

Katoen. Uit de eerste hand zijn verkocht 41 balen Mobile, pr. *Atlantic* en 162 balen id. van Liverpool aangevoerd. Uit de tweede hand 86 balen Georgia en 60 balen Mobile. In Surate zijn 35 balen verhandeld.

Walvischbaarden. Gerealiseerd 5000 kil.

Peper. Heden zijn afgedaan de rest van den door de *Rico* aangevoerden Peper, zijnde 178 balen. In witten Peper is een [illegible] balen verhandeld.

Rijst. Wij hebben den verkoop te melden van 4500 zak Arracan *uncleaned*, door verscheidene schepen aangevoerd en 3000 zak id. voorhanden en leverbaar.

Suiker. Ruwe. 500 a 600 kanassers Java verkocht, zijnde het overschot der Broodsuiker door de *Rica* aangebragt.

Tabak. 20 vaten Maryland uit de *Shetter* zijn gerealiseerd.

LONDEN, 24 Okt. *Suiker.* Zeilende ladingen gezocht, en men biedt stijve prijzen, doch wordt weinig aangeboden. *Geraffineerd.* Weinig gevraagd, maar gesouteneerd. Bruine Lompen 44 s. 6 d., minder tot fijn 40 s. 6 d.

Koffij. Ceylan Native blijft ferm van 45 s. 6 d. tot 46 s. 6 d. doch weinig zaken. In Plantage weinig kooplust zonder prijsverandering. Zeilende ladingen Rio en St. Domingo gevraagd maar niet aangeboden.

Rijst. Oost-Indische soorten gevraagd, met gesouteneerde prijzen.

Talk. Ferm; St. Petersb. Y C in loco 58 s. 6 d. a 9 d. — Okt. tot Dec. 58 s. 8 d.; Januarij tot Maart 59 s. 3 d.

Graanmarkt. Bij het begin der markt, eischte men voor inl. Tarwe een aanzienlijke verhooging op de prijzen van Maandag en eenige zaken zijn gedaan tot 2 a 3 s. boven die prijzen. In Vreemde Tarwe was veel handel, met dezelfde verhooging. Meel 1 a 2 s. hooger pr. vat.

LIVERPOOL, 22 Okt. *Katoen.* De markt hoewel kalm, blijft onveranderlijk den prijs houden. De verkoop bestaat in 6000 balen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	Rente	25 OKT. 4½ u.	gebl. 26 OKT.	4 u.	gebl.
Nederl. Werkel. Sch. à 2½ pCt.		60⅝	60	60⅛	60
Dito Dito	3	72⅞	72	72⅞	72
Dito Dito	4	90 11/16	90⅝	90⅞	90⅞
Obl. Leening 1844	4				
Amortis. Syndic.	3½	90	89¾	89⅞	
Handel-Maatschappij	4½	121½	122		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844	2½				
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		49¾	49½	49¾	
Frankrijk, Obligatien	3				
Spanje, Nieuwe	4	21¼	21½	21 3/16	21½
Dito	3				
Dito Binnenl. à 6/m.		40	39⅞	40	39⅞
Coup. Bewijzen		5	4 5/16	5 1/16	
Amortisable Schuld					
Portugal te Londen	5	36⅛	35 13/16	36 5/16	35 13/16
Dito uitgestelde		15⅛			
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	102½	102⅜	102⅝	102⅜
Dito Dito 1828 en 1829		101⅞	101½		
Cert. bij dº. 1831 en 1833		92⅞	92¾	92⅞	
Dito	4½	94	94		
Dito bij *Hope*	4				
Dito bij *Stieglitz en Cº.*			86½		
Dito bij id. 5de Serie	4		86⅛		
Cert. te Hamburg	5		100		
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
Polen, Certifikaten	4		81		
Dito Aand. à fl. 500			155½	157	
Dito met Lot. à 300					
Amerika, Bank-Actiën		4⅛	4		
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 f					
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	75⅛	74¾	75	
Dito 1852					
Dito 1847	2½	38¼	38¼		
Dito 1851	2½	38¼	38⅛		
Dito 1849	5	86⅞	86⅞	87	86⅞
Ween. Bank bij *Gollen Cº.*					
Dito	4				
[illegible] B	5	86⅞	86⅞	87	86⅞
[illegible] met Loting fl. 500	f				
[illegible] 250					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5	94	93¼		
Dito Leening [illegible]	5	94½			
Peru		69½	69		
Mexico Nieuwe		23	23⅛	23¼	
Venezuela à £ 100		31¼			
Grenada à £ 100	2	19			
Dito Uitgestelde		7¼		7 3/16	
Ecuador à £ 100					

Mexiko onbepaalde 22⅞, 23¼; [illegible]

In geene der genoteerde soorten was [illegible] van meldenswaardig belang, de markt sluit iets [illegible] eerst williger te hebben geopend.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 15/16	Livorno	2/m.	f 39
»	zigt	» 56 7/16	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅞	Petersburg	»	» 1.86
»	½/m.	» 55¾	Weenen	6/w.	» 31¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35⅜
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98¾
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,70
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 52½; 1840, 1842 4½ pc. 94½; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 20⅞; Binnenl. 3 pc. 40¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 78⅞.

PARIJS, 25 Okt. Fransche 3 pc. 72.35; 4½ pc. 99.—; Spanje 3 pc. Binnenl. 40½; id. 1 pc. 2 [illegible]; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 93⅜.

LONDEN, 25 Okt. Cons. kont. 91⅞ a —; op tijd 91⅞ a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 94 a 95; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 5⅜ a —; Gren. 19½ a 20; Uitgest. 7½ a 7¾; Mexiko Nieuwe 24⅜ a 24⅝; Peru 4½ pc. N. 70½ a 71½; Uitgest. — a —; Rusl. 1822 5 pc. 111 a 113, (N.) 4½ pc. 96 a 97; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 40¼ a 40¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅜ a —; 3 pc. 44 a 44½; Coup. cert. 5¼ a —; Passive — a —; Holl. 2½ pc. 62 a 62½; id. 4 pc. 93¼ a 93¾; Venez. 30 a 32; Uitg. 12 a 14; Wissel op Amsterdam f —.—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

WEENEN, 25 Okt. Met. 5 pc. 90; Bank-Aktien 1275; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.12, Zilver 14¼.

BERLIJN, 24 Okt. Pruissen 3½ pc. 87¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93; Pools. 4 pc. 87; Loten fl. 500 —; Oost. Met. 5 pc. 78½; Amsterdam zigt 141⅞; id. 2/m. 140⅞.

HAMBURG, 24 Okt. Rusl. Cert. 101½; Oostenrijk Met. 5 pc. 90; Spanje 1—3 pc. 19⅜; Binnenl. 3 pCt. 36⅝.

FRANKFORT, 25 Okt. Met. 5 pCt. 77¼; W. Bank-Aktiën 1300; W. Loten fl. 250, 115; Spanje 1 pCt. 21, id. 3 pCt. 40; Wissel op Weenen 103¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

FREDERIKSHAVEN, 20 Oktober. Op de westkust van Uggerbije is gestrand een Nederlandsch schip, beladen met haver de naam onbekend.

CARDIFF, 21 Oktober. Het schip Broedertrouw, kapt. Hordijk, van hier naar Singapore, heeft op de reede van Penarth wegens aanzeiling schade bekomen, en zal naar Bristol verzeilen, om te repareeren.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Okt. J. Buijkes, Amphitrite, Batavia. J. C. Londt Hz., Johannes Albertus, Odessa.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Okt. H. R. Dokman, Gesina Wilhelmina, Triest.

HELVOET, 25 Okt. J. C. Schaaf, Joan Melchior Kemper, Batavia. - J. Nenneboog, Zeester, Boston.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Buijkes, van Batavia in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben:

Den 11 Okt., op 37° 22' N. Br., 31° 18' W. L.: Goede Verwachting, kapt. Frankes, v. Saramacca n. Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Oktober in lading naar:

Keulen P. J. Itschert, Eintracht.
Duisburg J. Otten, Johanna.
Urdingen & Ruhort B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Manheim C. Neff, Oceaan.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Frankf., Coblentz en Manheim C. Windolff, Frankf. Nº. 14.
Wezel A. Balk, Alma.
Dusseldorp & Neus C. J. Haasters, Niederrein Nº. 9.

Rijnhoogte Arnhem 25 Okt. 1 el 90 duim. Keulen 24 „ 8 vt. 11 „

ADVERTENTIEN.

Mijne geliefde Echtgenoote J. C. VAN WAIJENBURG beviel heden van een dooden *ZOON*.

C. F. VAN BERKEL.

Delft, 24 October 1853. (3397)

(3396) Heden overleed ons geliefd jongste Dochtertje ANNA, in den ouderdom van bijna vijf jaren.

Amsterdam, 24 October 1853.

J. DIEKMANN.
E. J. A. DIEKMANN, Hesselveld.

Eenige kennisgeving.

EEN GEHUWD KATHOLIEK,

van middelbare jaren, van zeer goede getuigenis voorzien, goed en vlug rekenaar, geschikt voor de boekhouding en het correspondentie-voeren in meer dan eene taal en aan handelszaken niet vreemd, wenscht zich voor opgenoemde bezigheden in eene solide zaak geplaatst te zien.

Gegadigden gelieven zich nader te vervoegen, liefst schriftelijk en posterij, Lt. J. B. J., bij den Boekhandelaar J. [illegible], Heisteeg te *Amsterdam*. (3362)

STOOMJAGTEN

varende tusschen

ROTTERDAM, MIDDELBURG,

en op alle daar tusschen gelegen plaatsen.

Voor de Maand November 1853.

Van *Rotterdam*.			Van *Middelburg*.		
Dingsd. 1,	's morg.	5 u.	Dingsd. 1,	's morg.	10
Woensd. 2,	"	6 "	Woensd. 2,	"	10
Vrijdag 4,	"	7½ "	*Vrijdag 4,	"	5
Zaturd. 5,	"	8½ "	*Zondag 6,	"	6
Dingsd. 8,	"	10 "	Dingsd. 8,	"	4
Woensd. 9,	"	10 "	Woensd. 9,	"	5
Vrijdag 11,	"	10½ "	Vrijdag 11,	"	7
Zaturd. 12,	"	11 "	Zondag 13,	"	[illegible]
Dingsd. 15,	"	5 "	Dingsd. 15,	"	9
Woensd. 16,	"	5½ "	Woensd 16,	"	10
Vrijdag 18,	"	6½ "	*Vrijdag 18,	"	5
Zaturd. 19,	"	7 "	*Zondag 20,	"	5
Dingsd. 22,	"	8½ "	*Dingsd. 22,	"	6
†Woensd. 23,	"	9½ "	*Woensd. 23,	"	6
Vrijdag 25,	"	10 "	Vrijdag 25,	"	[illegible]
Zaturd. 26,	"	10 "	Zondag 27,	"	7
Dingsd. 29,	"	4 "	Dingsd. 29,	"	9
Woensd. 30,	"	4½ "	Woensd. 30,	"	10

Op de dus † gemerkte dagen kan men gewoonlijk [illegible] de afvaart te Rotterdam met den Spoortrein aankom[illegible]

Op de dus * gemerkte dagen is de overtogt weg[illegible] Stroomtegenstand van langeren duur dan op de overi[illegible]

In Correspondentie met Diligence-diensten tussch[illegible] Middelburg en Vlissingen, Zierikzee en het Veer [illegible] Zijpe, Goes en het Veer te Wolfaartsdijk.

De Goederen kunnen tot één uur vóór de Afvaart [illegible] zorgd worden; later aangebragt, blijven dezelve tot [illegible] volgende reis liggen. (33[illegible]

Van de Gekruide Zielespijs is thans de [illegible] portie (IIe de[illegible] Ie gedeelte) aan de Inteekenaren verzonden, met [illegible] Titelplaat van E. Dujardin, voor het Ie deel. — [illegible] Aflev. behandelt *Gods eigenschappen* en daarvan [illegible] eerst de *Almagt*.

Voortdurend blijft de inteekening geopend, bij [illegible] Boekh. des rijks tegen f 1.00 per jaargang van zes A[illegible]

Van het Ie deel zijn nog een twintigtal komple[illegible] krijgbaar, zijnde de Ie tot 7e portie, tegen f 1[illegible] Een herdruk daarvan zal [illegible] gaan.

De Uitgever blijft vertrouwen op de welwillende h[illegible] en aanbeveling van H. Geestelijken, om dit zoo n[illegible] en eenig *Christel. Leer- en Volksleesboek over de Go[illegible] dienst* algemeen bij de Katholieken te helpen verspreide[illegible]

Arnhem, Oct. 53. W. THEOD. MEIJER.

(33[illegible]

(3381) Bij J. A. VAN BELLE te *Rotterdam*, is [illegible] uitgegeven en alom te bekomen:

HEER GEEF HAAR DE EEUWIGE RU[ST]

Een volledig GEBEDENBOEK voor CATHOLIJK[EN] die beminde afgestorvenen betreuren en hen te h[illegible] willen komen, door [illegible] in leven R[illegible] Priester en Pastoor te Warmond. Vierde veel [illegible] meerderde druk. Prijs gebrocheerd f 1.— Gebon[den] in zwart laken of zwart leder f 1.50.

Dit boek bevat al die gebeden, welke het hart [illegible] hoeft bij het in christelijken zin treuren over het ge[illegible] van geliefde betrekkingen. Het is tevens eene volle[dige] handleiding om in den geest onzer Moeder de H. K[erk] de dierbare afgestorvenen door gebed en verzuchting [illegible] hulp te komen.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers [ge]komen, en wordt met succes gedebiteerd:

EENIGE WOORDEN

TOT DE HEEREN

M. A. Ameshoff, Dr. F. W. B. van Bell, H. van Berk[illegible] Dr. C. Boon, H. J. E. Burgerhoudt, Dr. A. W. [illegible] Campen, J. C. Diehl, H. G. J. van Doesburgh, B. [illegible] Gempt, H. A. C. Denier van der Gon, Dr. P. J. H[illegible] stede de Groot, S. F. van Hasselt, J. Hooijkaas [illegible] derschee, Dr. C. H. van Herwerden, CHz., G. P. [illegible] van Heijningen, A. H. van der Hoeve, S. A. [illegible] Hoogstraten, A. G. Jans, Dr. R. Benninck Janson[illegible] Dr. A. C. C. de Jongh, Dr. F. J. J. A. Junius, J. [illegible] de Keyzer, J. C. Kindermann, Dr. A. Rutgers van [illegible] Loeff, Dr. L. S. P. Meijboom, Dr. Roldanus, Dr. [illegible] H. Haverkorn van Rijsewijk, H. W. J. Sannes, Dr. [illegible] Simons, G. Steenhoff, J. J. Swiers, Dr. S. K. Tho[den] van Velsen, U. W. Thoden van Velsen, H. J. Veldw[illegible]

NA HET LEZEN VAN HUN

Manifest aan de Evangelische Christenen.

Prijs 20 Cents.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitge[ver].